

Spoleczno – ekonomiczne koszty nietrzymania moczu

Natalia Łyczko

Nietrzymanie moczu (NTM) jest jedną z najczęściej odnotowywanych dolegliwości zdrowotnych: dotyka ono blisko 10 proc. populacji na całym świecie, dwukrotnie częściej kobiety niż mężczyźn. Skala problemu jest wielka nie tylko ze względu na zatrważające statystyki: nietrzymanie moczu ma swoje konsekwencje również w rosnących kosztach ekonomicznych i społecznych.

Według prognoz Światowej Organizacji Zdrowia, w 2025 r. blisko co czwarty Europejczyk będzie miał więcej niż 65 lat. Ponieważ częstość występowania NTM wzrasta wraz z wiekiem, większa liczba osób starszych znajdzie odzwierciedlenie w stale podwyższających się kosztach ekonomicznych NTM. A te już dziś są ogromne: amerykańskie badania wskazują, że w 1986 r. w Stanach Zjednoczonych nakłady finansowe przeznaczone na NTM wyniosły 8,1 mld dolarów. W 2004 r., 18 lat później, były one już ponad dwukrotnie wyższe i osiągnęły poziom 19 mld dolarów. Dla porównania w tym samym kraju leczenie zapalenia płuc i grypy to koszt równy 17,6 mld dolarów, artretyzmu – 17,6, zaburzeń odżywiania – 10,8, osteoporozy – 13,8, udaru – 25,5, a chorób serca – 46,0.

Według badań europejskich (Niemcy, Wielka Brytania, Hiszpania, 2004 r.) średni, roczny koszt społeczny NTM ponoszony przez jednostkę to 528,4 Euro, z czego największe wydatki przeznaczane są na środki pomocnicze (35 proc.) i wizyty u specjalistów (20 proc.). Jednak wysokie nakłady finansowe wynikają nie tylko z diagnostyki, opieki medycznej i rehabilitacji, ale także z leczenia powikłań choroby i strat produkcyjnych w okresach absencji zawodowej chorych na NTM. Według niemieckich badań

z 2006 r. nad czynnikami ekonomicznymi pęczęrza nadreaktywnego (OAB), nakłady finansowe

to przekłada się na wzrost całkowitych nakładów finansowych związanych z NTM.

Roczne koszty nietrzymania moczu

		Unia Europejska	Niemcy	Hiszpania	Wielka Brytania
Bezpośrednie koszty związane z opieką zdrowotną:	Diagnostyka	83.0 Euro (16%)	48.0 Euro (9%)	177 Euro (27%)	24.0 Euro (7%)
	Leczenie farmakologiczne	66.3 Euro (13%)	77.0 Euro (15%)	41.0 Euro (5%)	81.0 Euro (23%)
	Wizyty u specjalistów	106,3 Euro (20%)	56.0 Euro (11%)	162.0 Euro (25%)	101.0 Euro (28%)
	Rehabilitacja	14,4 Euro (3%)	0.2 Euro (0%)	11.0 Euro (2%)	32.0 Euro (9%)
	Leczenie operacyjne	79.3 Euro (15%)	95.0 Euro (18%)	103.0 Euro (16%)	40.0 Euro (11%)
	Środki pomocnicze	179.0 Euro (35%)	261.0 Euro (51%)	179.0 Euro (27%)	97.0 Euro (27%)
Koszty społeczne:		528,4 Euro	515.0 Euro	655.0 Euro	359.0 Euro

Źródło: „Ekonomika nietrzymania moczu”; Rosanna Tarricone, GFI, Praga 2010 r.

przeznaczone na walkę z jego konsekwencjami wynoszą 208,5 Euro – aż 49 proc.

Choroba a jakość życia

Nagłe nietrzymanie moczu obniża komfort życia nie tylko ze względu na dolegliwości fizyczne. Towarzyszące choremu wstyd i bezradność prowadzą często do zmiany dotychczasowej aktywności zawodowej i prywatnej, odizolowania od społeczeństwa oraz zaburzeń nastroju i snu. Fińskie badania, przeprowadzone w 2004 r. przez B. Stach-Lempinen, wykazały ciężkie przypadki depresji u blisko 44 proc. badanych kobiet cierpiących na idiopatyczne NTM oraz u 17,5 proc. respondentek z wysiłkowym nietrzymaniem moczu.

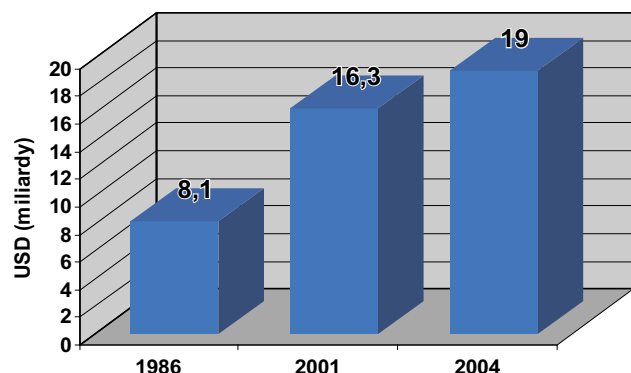
Strach przed wyjawieniem przykrew dolegliwości sprawia, że wielu chorych zwleka z wizytą u lekarza nawet kilka lat, co pogarsza ich stan zdrowotny i narzuca niewspółmiernie wysokie koszty ekonomiczne, wynikające często z konieczności podjęcia leczenia zinstytucjonalizowanego. Warto zauważyć, że konsekwencje choroby dotyczą także członków rodziny i otoczenia chorego, a

Nie tylko szpital

Receptą na rosnące wydatki może być mniej kosztowna od leczenia szpitalnego opieka domowa z zastosowaniem odpowiednich środków absorpcyjnych (mimo wyższych kosztów produkcji). Według fińskich szacunków, przedstawionych na kwietniowym Forum (Global Forum on Incontinence) w Pradze, roczne wydatki związane z opieką w domu to 6048 Euro na osobę – w opiece instytucjonalnej koszt ten jest blisko dziewięciokrotnie wyższy (51 120 Euro). Łączne koszty społeczne NTM, uwzględniające ryzyko hospitalizacji, wynoszą w Finlandii 690 milionów Euro rocznie – to o 21 procent więcej niż w roku 2001. Jeśli tendencja wzrostowa się utrzyma, za 30 lat nakłady finansowe na ten cel mogą wynieść aż 1,56 mld Euro.

Pomimo wysokich kosztów społecznych i ekonomicznych, nietrzymanie moczu wciąż uważane jest za wstydlivy problem natury intymnej. Brak odpowiednio wczesnej diagnozy lekarskiej i dostatecznej wiedzy ze strony pacjenta często uniemożliwiają skuteczne leczenie i przyczyniają się do zwiększenia wydatków własnych i służby zdrowia. W Polsce, w której problem ten może dotyczyć nawet 4–5 mln osób, prócz działań edukacyjnych, które wykluczyłyby NTM ze sfery tematów tabu, konieczne są kompleksowe regulacje prawne umożliwiające objęcie leczeniem, rehabilitacją i pielęgnacją jak najszerszą grupę chorych – również tych z najuboższych warstw społecznych. ■

USA: narodowe koszty bezpośrednie związane z NTM

Źródło: „Ekonomika nietrzymania moczu”; Rosanna Tarricone, GFI, Praga 2010 r.

Pismienictwo u Autora